

Ministerie van Financiën
Bestuurlijke en Juridische Zaken, kamer C2.16
t.a.v. Mevr. mr. S.J. van Loon
Korte Voorhout 7
2511 CW Den Haag

Tevens per e-mail: s.j.van.loon@minfin.nl

Archief Philip Staal

-VERTROUWELIJK-

Herzliya, 18 augustus 2015
Inzake: reactie rapport Boers d.d. 30 juli 2015
Uw referentie: Bijeenkomst inzake SAMO

Geachte mevrouw Van Loon,

Het rapport van Boers, Fass en Van der Sluis d.d. 30 juli jl. alsmede uw uitnodiging voor de bijeenkomst ter bespreking van dat rapport op 20 augustus a.s., heb ik in goede orde ontvangen. Tot mijn spijt zal ik vanwege gezondheidsredenen de bijeenkomst op 20 augustus a.s. niet kunnen bijwonen. Ik heb, mr. R.S. Le Poole, gevraagd mij tijdens deze bijeenkomst te vertegenwoordigen.

De door de schrijvers in de media en het Rapport geuite beschuldigingen zijn ernstig, maar worden desalniettemin lichtvaardig en zonder concrete of feitelijk juiste onderbouwing verspreid. De beschuldigingen raken mij diep, nu ik mij - net als vele anderen via de daartoe opgerichte stichtingen - vele jaren naar eer en geweten heb ingespannen voor de Nederlands Joodse gemeenschap en de inning en verdeling van aan deze gemeenschap toekomende gelden als gevolg van de Shoah en WO II. Hiervoor ben ik uitvoerig bedankt door de Minister-President en de Minister van Financiën. Bovendien heeft de Nederlandse staat mij, als blijk van waardering, benoemd tot ridder in de Orde van Oranje Nassau.

Ik heb kennis genomen van de reacties met bijlagen van SAMO en SPI op het Rapport. Ik onderschrijf nadrukkelijk de inhoud daarvan. Ik hecht er niettemin aan om via deze brief ook persoonlijk te reageren op het Rapport dat op 20 augustus a.s. zal worden besproken.

1. Inleiding

- 1.1. De schrijvers van het Rapport zijn van oordeel dat zich "*aanzienlijke discrepanties*" hebben voorgedaan in de boeken van SPI, welke discrepanties aan de opheffing van SAMO in de weg zouden staan, althans niet zonder een voorafgaand onafhankelijk forensisch onderzoek in de boeken van SPI. Daarbij wordt opgemerkt dat het Rapport

niet volledig kan zijn omdat de schrijvers geen inzicht zouden hebben in de boeken van SPI. De in het Rapport genoemde bedragen, discrepanties en beschuldigingen zijn gebaseerd op openbare jaarverslagen en jaarrekeningen van SPI, alsmede het zogenaamde Dekel rapport. Deze stukken zijn uitvoerig besproken en gecontroleerd door een interne en externe accountant alsmede de door de stichting ingestelde controlecommissie. Daarbij zijn nooit onregelmatigheden aangetroffen.

- 1.2. De schrijvers stellen geen op inzage te hebben gehad in de boeken van SPI. Twee van de schrijvers, de heren Fass en Van der Sluis, hebben in hun hoedanigheid als lid van de controlecommissie van SPI, wel degelijk inzage gehad in de boeken van SPI. Alleen de heer Boers had daar ingevolge de statuten van SPI geen recht op. Dit rechtvaardigt echter niet de conclusie dat SPI of ik dús iets te verbergen zou hebben.
- 1.3. Ook rechtvaardigt het niet de conclusie dat SPI niet bereid was de klachten van de schrijvers te onderzoeken. Er zijn immers diverse interne en externe onderzoeken verricht, waaronder het onderzoek van de externe accountant Dekel in 2014. Alle vragen naar aanleiding van dit rapport zijn inmiddels naar tevredenheid van het bestuur en de ALV van SPI alsmede de heer Dekel, beantwoord en afgehandeld.
- 1.4. Het Rapport brengt hierin geen verandering. Er is nog steeds geen enkel concreet bewijs dat sprake is of was van misstanden binnen SPI of SAMO. Laat staan dat sinds 2002 "*miljoenen van de Maror-gelden zijn verdwenen*" zoals door de schrijvers in de media gesteld. Dit is niets anders dan laster, waarvan ik inmiddels persoonlijk aangifte heb gedaan. Het Rapport bevat geen enkele onderbouwing, stukken of bijlagen die deze conclusies zouden kunnen staven. Door selectief te citeren uit niet overgelegde stukken, geven de schrijvers ook uw Ministerie bewust een onvolledig en onjuist beeld van de feiten.

2. Het "Instituut"

Onkosten SPI inzake onderzoek "teruggave van geroofd goed"

- 2.1. De schrijvers stellen dat uit de jaarrekening van SPI volgt dat in 2003, 2004, 2005 en 2006 door SPI gelden zijn betaald ten behoeve van onkosten gemaakt inzake onderzoek "*teruggave van geroofd goed*", terwijl het Instituut op dat moment te boek staat als inactief. De schrijvers trekken zelf de voorbarige en onjuiste conclusie dat deze gelden dús zijn overgemaakt aan het Instituut. Deze conclusie vindt aantoonbaar geen enkele steun in de feiten.
- 2.2. Uit de reactie van SPI op het Rapport volgt reeds dat de door SPI ontvangen en bestede gelden verband houden met twee door SCMI goedgekeurde en door SPI geleide projecten, genaamd "*Onderzoek naar banktegoeden van Nederlanders*" en "*Onderzoek naar bezit van wezen na WOII*". Het Instituut was hier in het geheel niet bij betrokken.

- 2.3. In de periode 2001 tot en met 2008 heeft het Instituut noch inkomsten noch uitgaven gehad, het Instituut was inactief in die periode. Ik heb de accountant van het Instituut, dhr. Shlomo Elias gevraagd dit nogmaals na te gaan. Hij heeft mij bevestigd dat in de jaren 2001 t/m 2008 geen gelden door het Instituut zijn ontvangen en dus ook niet van SPI (**bijlage 1**). Indien gewenst is hij bereid daarover een nadere verklaring af te geven.

Betaling gelden aan Instituut door SCMI en overige organisaties

- 2.4. Het Rapport vermeldt onder punt 4 niet in welk jaar of in welke periode SCMI gelden zou hebben overgemaakt dan wel om een accountantsrapport zou hebben verzocht aan het Instituut. Ik herhaal dat het Instituut in de periode 2001 tot en met 2008 noch inkomsten noch uitgaven heeft gehad, dus ook niet van SCMI of andere organisaties. Ik ben van 1998 tot en met 2009 één van de bestuurders geweest van het Instituut. Voor zover het de periode ná 2009 betreft, geldt dat ik op dat moment geen bestuurder meer was en van die periode dan ook geen wetenschap heb.

Belangenverstrengeling

- 2.5. De schrijvers adviseren uw Ministerie forensisch onderzoek te zoeken naar de “aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid van belangenverstrengeling in het geval van een van de personen, die in alle geldverschaffende alsook geld ontvangende organisaties aan de touwtjes trok”, waarmee blijkens punt 2 uit dit hoofdstuk op mijn persoon wordt gedoeld.
- 2.6. Na jaren van onderhandeling met de overheid en private instanties over de aan de Joodse Gemeenschap toekomende gelden, heb ik mij ook willen inzetten voor een goede verdeling daarvan. Zodoende was ik in 1998 tevens één van de oprichters van o.a. SPI, SMO en het Instituut, oftewel de door de overheid en private instanties vereiste organisatiestructuur om tot een goede verdeling van de gelden te komen.
- 2.7. Aantonbaar onjuist is dat ik overal “aan de touwtjes trok”. De schrijvers gaan er volledig aan voorbij dat het bestuur van SPI uit 10 personen bestaat, het bestuur van SMO/ SAMO uit 7 personen en ook het bestuur van het Instituut uit meerdere personen bestaat en dat besluiten, waaronder de benoeming van bestuurders, te allen tijde met ten minste een meerderheid van stemmen moeten worden genomen en daarover intern en extern verantwoording moet worden afgelegd.
- 2.8. Het blijft daarnaast onduidelijk waar de belangenverstrengeling dan precies op zou zien. Voor zover wordt gedoeld op de betalingen die door SPI gedurende mijn bestuursperiode zouden zijn verricht aan het Instituut, geldt dat ik reeds heb ontkracht dat ooit enige betalingen door het Instituut zijn ontvangen van SPI in de jaren 2003-2006. Bovendien valt niet in te zien welk belang of voordeel ik daar persoonlijk bij zou hebben.

3. Inkomsten SPI uit Nederlandse Stichtingen 2001-2014

- 3.1. Blijkens artikel 1 van de statuten is het doel van SPI om een koepel organisatie te vormen van stichtingen ten behoeve van uit Nederland afkomstige en in Israël woonachtige Joden die zich inzetten voor de belangen van Shoah slachtoffers en WO II. Niet valt in te zien waarom SPI in dat kader geen bedragen zou kunnen of mogen ontvangen van SAMO, SIES, SCMI, SVB, CJO, JHF of uw Ministerie.
- 3.2. Voor zover de schrijvers mij eveneens beschouwen als *“belanghebbende die ondubbelzinnig uit de weg dient te ruimen dat er dubbele reiskosten in rekening zijn gebracht”*, kan ik enkel opmerken dat ik - net als de andere SAMO bestuursleden - mijn kosten en vergoedingen exact zo gedeclareerd heb zoals dat met uw Ministerie is overeengekomen ten tijde van de verzelfstandiging van SAMO.
- 3.3. Ten tijde van mijn bestuursjaren van SPI (1998-2006 en 2012) hebben zich nooit onregelmatigheden voorgedaan met betrekking tot dubbel gedeclareerde reiskosten, laat staan dat ik dit als bestuurder van SPI zou gedogen of daarop zou aansturen. De boeken worden voorts altijd gecontroleerd door zowel een interne als een externe accountant alsmede door de controlecommissie.

4. SAMO rekeningen Israël

- 4.1. In dit hoofdstuk verzoeken de schrijvers uw Ministerie een forensisch onderzoek in te stellen om *“de Nederlandse belastingbetaler gerust te stellen dat elke Euro op juiste wijze is besteed door SAMO”*. Ik wil de schrijvers eraan herinneren dat het gaat om een gegronde en gerechtvaardigde vergoeding die toekomt aan slachtoffers van de Shoah. Niet zozeer de Nederlandse belastingbetaler, maar juist deze slachtoffers hebben bij uitstek recht op een zorgvuldige besteding daarvan. Het Rapport bevat echter geen concrete aanwijzingen dat dit niet zo zou zijn. Dit blijkt in ieder geval niet uit het gegeven dat SAMO in 2006 twee rekeningen heeft geopend in Israël.
- 4.2. Daarnaast stellen de schrijvers aan de orde dat SAMO de tekenbevoegdheid *“uit handen”* zou hebben gegeven aan twee Israëliëse bestuursleden van SAMO. Waarmee, zij blijkens de beschrijving, lijken te doelen op de heer Jacques Richter en mijzelf. Hoewel hieraan geen feiten ten grondslag liggen, wordt daarbij ten onrechte de suggestie gewekt dat wij zodoende alle vrijheid zouden hebben om het geld op deze rekeningen naar eigen inzicht (en wellicht op verkeerde wijze) te besteden.
- 4.3. Niet twee, maar drie bestuursleden waren tekeningsbevoegd, waaronder de voorzitter in Nederland. Alle van deze rekeningen verrichtte betalingen, moesten vooraf door twee bestuursleden in Nederland worden goedgekeurd. In Nederland verrichtte KPMG de betalingen, eveneens nadat voorafgaande goedkeuring van twee bestuursleden was verkregen. Daarnaast diende aan het einde van het jaar verantwoording te worden afgelegd aan een externe accountant, hetgeen altijd naar tevredenheid is gebeurd.

5. Rapport Dekel

- 5.1. De schrijvers citeren selectief uit het rapport Dekel, zonder daarbij context en conclusies of de opvolging die daaraan is gegeven, te vermelden.
- 5.2. Uit de reacties van SPI en SAMO volgt reeds dat de betalingen die door SPI aan Maror Researches 2 Ltd. zijn verricht, zien op de kosten van mijn secretariële ondersteuning als bestuurder van SAMO. Zoals volgt uit bijlage 4 bij de reactie van SAMO, betreffen de verrichte betalingen het salaris van mevr. Esther Tjepkema Shukrun.

- 5.3. SAMO heeft daarover reeds eerder verklaard (**bijlage 2**):

“SAMO heeft gedurende 3 jaar in totaal een bedrag van NIS 162.365 (circa € 33.000) betaald voor secretariële ondersteuning van de heer Roet. Daarvoor werd de secretariële ondersteuning bekostigd via SPI. Al deze betalingen zijn geschied in volledige transparantie en met bestuurlijke goedkeuring”.

- 5.4. SPI geeft in haar reactie de reden voor deze betalingen via SPI aan:

“Het bestuur van SPI heeft besloten dat betalingen van SAMO voor administratie en een deel van de bestuurskosten een belangenverstrengeling zou zijn. Het bestuur van SPI heeft daarom besloten vanaf 1 januari 2010 de betalingen van SAMO niet meer via SPI te laten lopen. Omdat het SAMO bestuur geen personeel in Israël op zijn “payrol” wilde hebben, is daarom Maror Research 2 in het leven geroepen”.

Mevr. Tjepkema Shukrun was in dienst van de door mij voor dit doel opgerichte Nederlandse vennootschap. Zodoende verliep de betaling van haar salaris niet langer via SPI, terwijl SAMO haar ook niet in dienst hoefde te nemen. SAMO betaalde haar salariskosten aan Maror Researches 2 Ltd. welk bedrag vervolgens door Maror Researches 2 Ltd. aan haar werd uitbetaald.

6. Toezeggingen SCMI en substantiële discrepanties

- 6.1. De schrijvers stellen dat sprake is van toezeggingen door SCMI/Kamer III die niet zichtbaar zijn op de balans van de stichting waaraan die toezegging is gedaan. Een voorbeeld daarvan zou het in 2004, 2005 en 2006 aan Stichting Elah toegekende bedrag van ILS 7.421.000,- zijn. Het Rapport zou volgens de schrijvers bovendien 4 voorbeelden bevatten van discrepanties in de boeken van betalende en ontvangende partijen. Deze voorbeelden betreffen betalingen uit 2000/2001 en 2004, dus van 11 tot 15 jaar geleden.
- 6.2. Het Rapport geeft er geen blijk van dat de schrijvers voldoende financieel onderlegd zijn om alle boekhoudkundige keuzes en posten te doorgronden. Datzelfde geldt voor mij. Dit weerhoudt de schrijvers er echter niet van om voorbarige en vergaande conclusies te trekken, te weten dat deze bedragen dús niet zouden zijn betaald.
- 6.3. Het is aan de betreffende organisaties en hun accountants om, voor zover nodig, de door hen opgemaakte boekhoudingen nader te verklaren. Niettemin heb ik er het volste

vertrouwen in dat dergelijke verschillen eenvoudig te verklaren zijn. Tot op heden zijn door de externe accountants immers nooit onregelmatigheden aangetroffen

7. Conclusie

- 7.1. De geruchten rondom eventuele financiële malversaties rondom de verdeling van de Maror-gelden zijn inmiddels door diverse partijen intern en extern onderzocht. Uit de vele onderzoeken en rapporten is tot op heden niet gebleken dat sprake zou zijn van onregelmatigheden, die aan opheffing van SAMO in de weg zouden staan. Ook het Rapport bevat niets anders dan lichtvaardige insinuaties, zonder enige nadere onderbouwing.
- 7.2. Dit weerhoudt de schrijvers er echter niet van om op voorhand ernstige beschuldigingen en verdachtmakingen te uiten in de media en nogmaals een forensisch onderzoek te eisen op kosten van SAMO, oftewel op kosten van slachtoffers van de Shoah. Dit raakt mij niet alleen persoonlijk, maar heeft tevens een zeer negatieve uitwerking op de algemene beeldvorming ten aanzien van de Joodse Gemeenschap.

Uiteraard ben ik bereid om, indien uw Ministerie dit nodig acht, mijn volledige medewerking te verlenen en nadere informatie te verstrekken om deze ernstige beschuldigingen voor eens en voor altijd te ontkrachten.

Voor de volledigheid zend ik een kopie van deze brief aan alle genodigden van de bijeenkomst van 20 augustus a.s. In dat verband merk ik op dat deze brief uitsluitend is bedoeld voor intern gebruik en in het kader van het door uw Ministerie geplande overleg. Het staat de ontvangers van deze vertrouwelijke brief niet vrij de inhoud hiervan geheel of gedeeltelijk te verspreiden aan derden, laat staan te gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Met vriendelijke groet,

Avraham Roet